

Research Paper

Prioritization of Partner Selection Criteria According the Perceptions of Female Students of Qom University of Medical Sciences

Zabihollah Gharlipour¹, Shahrokh Rahbar², Alireza Omidi Oskouei³, Nasrin Ghasemi⁴, *Ahmad Rahbar³

1. Department of Health Education and Health Promotion, School of Health, Qom University of Medical Sciences, Qom, Iran.
2. Department of Physiology and Pharmacology, School of Medicine, Qom University of Medical Sciences, Qom, Iran.
3. Department of Public Health, School of Health, Qom University of Medical Sciences, Qom, Iran.
4. Department of Environmental Health, Mallard Health Center, Iran University of Medical Sciences, Tehran, Iran.

Citation Gharlipour Z, Rahbar SH, Omidi Oskouei A, Ghasemi N, Rahbar A. [Prioritization of Partner Selection Criteria According the Perceptions of Female Students of Qom University of Medical Sciences(Persian)]. *Qom Univ Med Sci J.* 2023; 16(12):968-979. <https://doi.org/10.32598/qums.16.12.1343.5>

 <https://doi.org/10.32598/qums.16.12.1343.5>

Received: 15 Dec 2021

Accepted: 23 Jan 2023

Available Online: 01 Mar 2023

Keywords:

Spouses, Marriage, Students

ABSTRACT

Background and Objectives Marriage is one of the effective factors that can promote mental health and lifestyle and reduce the risk of individual and social disorders. This study aims to prioritize the criteria for partner selection according to the perceptions of female students of Qom University of Medical Sciences (QUMS) in 2017.

Methods This is descriptive-analytical study with a cross-sectional design was conducted in 2017. The study population consists of all single female students of QUMS, of whom 373 were selected by multi-stage sampling method. The instrument was the 22-item Preference Criteria of Spouse Selection Inventory (PCSSI) with acceptable validity and reliability. Data were analyzed in SPSS software, version 20 statistical software using descriptive statistics and Friedman's test, Chi-square test, t-test, and one-way analysis of variance.

Results The age range of the participants was 18-38 years, and their semester range was 1-15. The results of Friedman test showed a significant difference between the mean ranks of partner selection criteria. Mental health had the highest priority, while being from the same ethnicity had the lowest priority. There was a significant negative correlation between age and importance of partner selection criteria ($P < 0.001$). In addition, there was a significant difference between students with associate degree and the students with bachelor's degree, master's degree, and PhD degree in terms of the importance of partner selection criteria ($P < 0.001$).

Conclusion Female students of QUMS pay more attention to mental health, responsibility, and chastity criteria in choosing a partner.

* Corresponding Author:

Ahmad Rahbar

Address: Department of Public Health, School of Health, Qom University of Medical Sciences, Qom, Iran.

Tel: +98 (912) 2539659

Email: a.rahbar@muq.ac.ir

Copyright © 2023 Qom University of Medical Sciences.
This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International license (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>).
Noncommercial uses of the work are permitted, provided the original work is properly cited.

Extended Abstract

Introduction

Marriage has always been emphasized as the most important social behavior in achieving emotional needs and security. Marriage can reduce the risk of individual and social disorders. Partner selection is the primary step for family formation. The process of choosing a partner includes examining and measuring the characteristics of the future spouse such as appearance, income level, socio-economic status, education, job, family, etc. Nowadays, people's beliefs about finding a good partner are usually different before and after marriage. Among the numerous reasons for the high prevalence of divorce and dissatisfaction in married life in the current era is the existence of irrational beliefs about marriage. Studies have suggested that honesty, loyalty, mutual understanding, good mood, no drug addiction, seriousness in life, having a job, being gentle and peaceful are important criteria for partner choice in Iran. So far, no study has been conducted in this regard in Qom province of Iran. On the other hand, the criteria for choosing a partner by young people can change over time and with the change of generations. In this regard, this study aims to prioritize the criteria of partner selection according to the perceptions of female college students in Qom, Iran.

Methods

This is a descriptive-analytical study with a cross-sectional design conducted in 2017. The study population consists of all single female students from [Qom University of Medical Sciences \(QUMS\)](#). Samples were selected by a multi-stage sampling method from among students with different fields of study and faculty. Inclusion criteria were being single, and declaring consent to participate in the study. Married students and those who returned the questionnaires incomplete were excluded. By using Cochran's formula and considering a sampling accuracy of 5% and confidence interval of 95%, the minimum sample size was determined 277. Due to the availability of more students and in order to increase the accuracy, the sample size increased to 400. The questionnaire was the preference criteria of spouse selection inventory (PCSSI). Of 400 questionnaires, 27 incomplete questionnaires were removed and, finally, the data of 373 questionnaires were included in the analysis. The data were analyzed in SPSS, software version 20 statistical using descriptive statistics and Friedman's test, chi-square test, t-test, and one-way analysis of variance.

Results

The age of the participants was ranged 18-38 years, and their semester range was 1-15. The results of Friedman's test showed that the difference between the mean ranks of partner selection criteria were significant. Therefore, the criteria had different importance for the students. Having mental health and being from the same ethnicity ranked in the first and last places, respectively. There was also a negative significant correlation between age and importance of partner selection criteria ($P < 0.001$). Furthermore, there was a significant difference in the importance of partner selection criteria between students with associate degree, bachelor's degree, master's degree, and PhD degree. Scheffe post hoc test was conducted to make multiple comparisons among four educational levels. The results showed the importance of partner selection criteria for female students with associate degree was significantly different from that for students with bachelor's degree, master's degree, and PhD degree. The students with bachelor's, master's, and PhD degree reported a higher level of importance compared to those with associate degree. In comparing students with bachelor's degree, master's degree, and PhD degree, a significant relationship was found only between students with bachelor's degree and PhD degree; no significant difference was found between students with master's and PhD degree.

Discussion

According to female students of [QUMS](#), mental health, responsibility, and chastity were the partner selection criteria with the highest priority, while income level, physical attractiveness, and being from the same ethnicity had the lowest priority. The results of this study can help the mid-term and long-term planning for choosing a partner in Iran. Future studies are recommended to investigate the perceptions of male students regarding the partner selection criteria and compare the results.

Ethical Considerations

Compliance with ethical guidelines

This study was approved by the ethics committee of [Qom University of Medical Sciences](#) (Code: IR.MUQ.REC.1395.130).

Funding

This article is taken from the research project of Ahmed Rahbar, Faculty of Health, [Qom University of Medical Sciences](#), which was carried out with the support of the [Vice-Chancellor of Research and Technology of Qom University of Medical Sciences](#).

Authors contributions

Study design and supervision: Ahmad Rahbar and Nasreen Ghasemi; data collection: Nasrin Ghasemi; data analysis: Zabihullah Qarlipour and Ahmad Rahbar; writing: Shahrokh Rahbar, Alireza Omid Eskoi, and Ahmad Rahbar.

Conflicts of interest

According to the authors, there is no conflict of interest.

Acknowledgements

The authors would like to thank the vice-chancellor for research and technology, and the officials of the faculties of [Qom University of Medical Sciences](#), as well as all students who participated in this study.

مقاله پژوهشی

اولویت‌بخشی ملاک‌های همسرگزینی از دیدگاه دانشجویان دختر دانشگاه علوم پزشکی قم

ذبیح‌الله قارلی‌پور^۱، شاهرخ راهبر^۲، علیرضا امیدوی اسکوتی^۳، نسرین قاسمی^۴، احمد راهبر^۳

۱. گروه آموزش بهداشت و ارتقای سلامت، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران.
۲. گروه فیزیولوژی و فارماکولوژی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران.
۳. گروه بهداشت عمومی، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران.
۴. گروه بهداشت محیط، مرکز بهداشت ملارد، دانشگاه علوم پزشکی ایران، تهران، ایران.

Citation Gharlipour Z, Rahbar SH, Omid Oskouei A, Ghasemi N, Rahbar A. [Prioritization of Partner Selection Criteria According to Perceptions of Female Students of Qom University of Medical Sciences (Persian)]. *Qom Univ Med Sci J*. 2023; 16(12):968-979. <https://doi.org/10.32598/qums.16.12.1343.5>

doi <https://doi.org/10.32598/qums.16.12.1343.5>

چکیده

تاریخ دریافت: ۲۴ آذر ۱۴۰۰

تاریخ پذیرش: ۰۳ بهمن ۱۴۰۱

تاریخ انتشار: ۱۱ اسفند ۱۴۰۱

زمینه و هدف: ازدواج و تشکیل خانواده یکی از عوامل مؤثر در بهداشت روان و شیوه زندگی و کاهش نابسامانی‌های فردی و اجتماعی است. این مطالعه با هدف اولویت‌بخشی ملاک‌های همسرگزینی از دیدگاه دانشجویان دختر دانشگاه علوم پزشکی قم در سال ۱۳۹۶ انجام شده است.

روش بررسی: این مطالعه از نوع توصیفی-تحلیلی و به صورت مقطعی در سال ۱۳۹۶ در دانشگاه علوم پزشکی قم انجام شده است. جامعه آماری دانشجویان دختر و تعداد ۳۷۳ نمونه به روش نمونه‌گیری چندمرحله‌ای انتخاب شدند. ابزار پژوهش پرسش‌نامه استاندارد اولویت‌بخشی ملاک‌های همسرگزینی با ۲۲ گویه بود که روایی و پایایی آن در مطالعات قبلی تأیید شده بود. داده‌ها با نسخه ۲۰ نرم‌افزار SPSS و با استفاده از آمار توصیفی و آزمون‌های فریدمن، کای اسکوئر، تی تست و تحلیل واریانس یک‌طرفه تحلیل شدند.

یافته‌ها: سن شرکت‌کنندگان بین ۱۸-۳۸ سال و ترم تحصیلی آن‌ها بین ۱-۱۵ بوده است. نتایج آزمون فریدمن نشان داد تفاوت‌های بین میانگین رتبه‌های متغیرهای مستقل، معنادار می‌باشد. بر خوردار بودن از سلامت روانی در اولویت اول و برخورداری همسر از قومیت یکسان در اولویت آخر قرار می‌گیرد. بین متغیر سن و میزان اهمیت اولویت‌های انتخاب همسر همبستگی غیرمستقیم و معناداری وجود دارد ($P < 0/001$). همچنین بین مقاطع تحصیلی کاردانی با کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری عمومی با میزان اهمیت ملاک‌های انتخاب همسر تفاوت معناداری وجود دارد ($P < 0/001$).

نتیجه‌گیری: انتخاب همسر براساس معیارهای صحیح از مهم‌ترین عوامل مؤثر بر ازدواج موفق می‌باشد؛ به منظور حفظ و ارتقا سلامت دانشجویان به نظر می‌رسد دانشجویان لازم است به سلامت روان و حس مسئولیت‌پذیری و عفت و پاکدامنی در انتخاب همسر نسبت به سایر موارد اهمیت بیشتری بدهند.

کلیدواژه‌ها:

همسران، ازدواج، دانشجویان

* نویسنده مسئول:

احمد راهبر

نشانی: قم، دانشگاه علوم پزشکی قم، دانشکده بهداشت، گروه بهداشت عمومی.

تلفن: ۲۵۳۹۶۵۹ (۹۱۲) ۰۹۸

رایانامه: a.rahbar@muq.ac.ir

Copyright © 2023 Qom University of Medical Sciences.

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International license (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>).

Noncommercial uses of the work are permitted, provided the original work is properly cited.

www.SID.ir

مقدمه

دلیل زنان و مردان در جست‌وجوی همدم برای زندگی ممکن است به‌دنبال ویژگی‌های متفاوتی باشند که ساختارهای انتخابی مختلفی را داشته باشد که در نهایت به ازدواج منجر شود [۳]. دیگر پژوهش‌های انجام‌شده در خصوص نگرش دختران و پسران نسبت به ازدواج نشان داد نگرش دختران نسبت به ازدواج خود و نگرش کلی آنان به ازدواج منفی‌تر از پسران است؛ به‌نحوی که دختران نگرش بدبینانه‌تری نسبت به ازدواج دارند [۹]. سایر مطالعات انجام‌شده در این خصوص نشان داد که میان ملاک‌های دست‌پخت خوب و خانه‌دار بودن، تمیز و مرتب بودن، تشابه مذهبی، اهل فرزند و خانواده‌داری و نداشتن رابطه جنسی قبلی در مردان و زنان، رابطه مثبت وجود دارد [۱۰]. در مطالعه‌ای دیگر نتایج نشان داد در دیدگاه نظری اسلام، تنها ۲ معیار «پاکدامنی» و «عقل و هوش» در اولویت هست؛ درحالی که جوانان میزان «تحصیلات وضعیت اقتصادی و شغل» را در اولویت خود قرار داده‌اند [۱۱].

از آنجایی که در استان قم تاکنون پژوهشی در این خصوص انجام نشده است و از طرف دیگر، در بند ۱۶ سیاست‌های کلی «خانواده» ابلاغی مقام معظم رهبری به موضوع «افزایش فرزندآوری» در جهت برخورداری از جامعه جوان، سالم، پویا و بالنده اشاره شده است و با گذشت زمان و تغییر نسل ملاک‌های انتخاب همسر توسط جوان‌ها می‌تواند دستخوش تغییر قرار بگیرد.

بنابراین پژوهش با هدف «اولویت بخشی ملاک‌های همسرگزینی از دیدگاه دانشجویان دختر دانشگاه علوم پزشکی قم» در سال ۱۳۹۶ انجام شد.

مواد و روش‌ها

این مطالعه از نوع توصیفی تحلیلی و به‌صورت مقطعی در سال ۱۳۹۶ در دانشگاه علوم پزشکی قم انجام شده است. جامعه آماری تمامی دانشجویان دختر دانشگاه علوم پزشکی قم بودند و نمونه‌ها به‌صورت روش نمونه‌گیری چندمرحله‌ای انتخاب شدند. با در نظر گرفتن رشته‌های مختلف تحصیلی به‌عنوان طبقات نمونه‌گیری، کلیه دانشجویان دختر مجرد ورودی سال‌های مختلف هر رشته تحصیلی به‌عنوان یک خوشه در نظر گرفته شده است. از هر کدام از این رشته‌های تحصیلی با در نظر گرفتن تناسب آن‌ها و تعداد نمونه مورد نیاز یک یا چند خوشه به‌صورت تصادفی ساده انتخاب شدند و مورد سؤال قرار گرفتند. در خصوص تعیین حجم نمونه با استفاده از فرمول کوکران و دقت نمونه‌گیری ۵ درصد و سطح اطمینان ۹۵ درصد، حداقل تعداد نمونه مورد نیاز ۲۷۷ نفر تعیین شد، اما در این پژوهش به‌دلیل فراهم بودن دسترسی به شرکت‌کنندگان و همچنین برای افزایش دقت تعداد ۴۰۰ پرسش‌نامه توزیع و ۲۷ پرسش‌نامه که ناقص بودند، حذف و در نهایت تعداد ۳۷۳ پرسش‌نامه وارد تحلیل شد. ابزار مورد استفاده در این پژوهش پرسش‌نامه استاندارد اولویت‌بخشی

ازدواج به‌عنوان مهم‌ترین رفتار اجتماعی برای دستیابی به نیازهای عاطفی و کسب امنیت همواره مورد تأکید بوده است و نقش مهمی در ورود انسان به دوره بزرگسالی دارد [۱]. ازدواج و تشکیل خانواده یکی از عوامل مؤثر در بهداشت روان و شیوه زندگی افراد محسوب می‌شود که نقش آن در کاهش نابسامانی‌های فردی و اجتماعی مشخص شده است، نیاز به برقراری رابطه‌ای پایدار و صمیمی و توأم با عشق و محبت سرانجام هر زن و مرد را به سمت انتخاب همسر و ازدواج سوق می‌دهد [۲]. بنابراین انتخاب همسر موضوعی بسیار مهم و جدی و تصمیمی تأثیرگذار بر زندگی آینده فرد است و لازم است طرفین، معیارهای مناسبی برای انتخاب همسر تعیین کنند و به بررسی ویژگی‌های فردی و تطابق و همسانی آن با معیارهای خود بپردازند [۳].

همسرگزینی به‌عنوان سنگ بنای اولیه تشکیل خانواده از اهمیت بسیار زیادی برخوردار است. در گذشته ازدواج نه تنها بیشتر به‌صورت دگر انتخابی و مرد محور بود بلکه معیارهای انتخاب نیز از معیارهای دیگران بوده است [۳، ۴]. فرایند همسرگزینی شامل بررسی و سنجش ویژگی‌ها و جایگاه همسر آینده از جنبه‌های گوناگون مانند ویژگی‌های ظاهری، درآمد، جایگاه اقتصادی- اجتماعی سطح تحصیلات، جایگاه شغلی، جایگاه خانوادگی و غیره می‌باشد و مجموعه این ویژگی‌هاست که رفتار انتخاب همسر را شکل می‌دهند [۴]. امروزه برای اکثر افراد در جوامع مختلف فرایند انتخاب همسر مسئله‌ای مهم و مشکل است و معمولاً باور افراد در مورد یافتن فرد مورد نظر قبل از ازدواج و بعد از آن متفاوت است. یکی از علت‌های بی‌شمار شیوع بالای طلاق و نارضایتی در زندگی زناشویی در جامعه امروز، وجود باورهای غیر منطقی در مورد ازدواج است [۵]. دلایل متعددی از جمله مسائل فردی و بین فردی، دگرگونی‌های سریع اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی نهاد خانواده را دستخوش تغییرات بسیار کرده و باعث شده است دستیابی به انتخاب مناسب به آسانی اتفاق نیفتد. آمار روزافزون طلاق، رشد آمار مربوط به دعاوی خانوادگی در دادگاه‌ها و مراجعه زیاد زوجین دارای مشکلات زناشویی به مراکز خدمات مشاوره‌ای، گواه بر این ادعاست [۶].

نتایج مطالعات نشان می‌دهد برخورداری از صداقت، وفاداری، تفاهم فکری، خوش خلقی، نداشتن اعتیاد، جدیت در زندگی و داشتن کار و متانت و آرامش دارای اهمیت بالایی می‌باشد [۷]. مطالعه دیگر در این خصوص نشان داد که ویژگی‌هایی همچون قابل اعتماد و خونگرم، فهمیده، بردبار، صادق، خوش خلق، مهربان، جذابیت ظاهری، باهوش، هیجان‌انگیز، مذهبی بودن و تحصیلات عالی از اولویت‌های دیگر انتخاب همسر از دید شرکت‌کنندگان بوده است [۸]. نتایج سایر مطالعات نشان داد که نیاز به برقراری رابطه پایدار، صمیمی و همراه با عشق و محبت از مهم‌ترین دلایلی است که سرانجام هر زن و مرد را به سمت انتخاب و شریک مناسب سوق می‌دهد. به همین

در این **جدول** در خصوص اولویت‌بندی معیارهای انتخاب همسر از دیدگاه دانشجویان دختر **دانشگاه علوم پزشکی قم**، برخوردار بودن از سلامت روانی در اولویت اول و برخوردار بودن همسر از قومیت یکسان در اولویت آخر قرار می‌گیرد. همچنین سایر موارد برحسب اهمیت از دیدگاه دختران دانشجو در سایر اولویت‌ها قرار گرفته‌اند.

نتایج به‌دست‌آمده از آزمون همبستگی در **جدول شماره ۳** نشان می‌دهد که بین متغیر سن و میزان اهمیت اولویت‌های انتخاب همسر همبستگی غیرمستقیم و معناداری وجود دارد. به عبارت دیگر، یافته‌های این پژوهش نشان می‌دهد که با افزایش سن دانشجویان دختر، میزان اهمیت آن‌ها نسبت به میزان اولویت‌های انتخاب همسر کاهش پیدا می‌کند. به عبارت دیگر، زمانی که دانشجویان دختر جوان‌تر هستند، میزان سخت‌گیری آن‌ها نسبت به ملاک‌های انتخاب همسر بیشتر بود و با افزایش سن میزان سخت‌گیری آن‌ها کمتر می‌شود. همچنین در خصوص ترم تحصیلی هم بین متغیر ترم تحصیلی و میزان اهمیت اولویت‌های انتخاب همسر همبستگی غیرمستقیم و معناداری وجود دارد. به بیان دیگر با بیشتر شدن ترم تحصیلی دانشجویان از میزان اهمیت اولویت‌های انتخاب همسر دانشجویان دختر کاسته می‌شود؛ دانشجویان ترم پایین نسبت به رعایت اولویت‌های انتخاب همسر دقیق‌تر عمل می‌کنند، اما با افزایش سنوات تحصیل انتظارات آن‌ها کمتر و اولویت‌های انتخاب همسر کم‌اهمیت‌تر می‌شود.

در **جدول شماره ۴** نتایج حاصل از آزمون تحلیل واریانس یک طرفه نشان می‌دهد که بین مقطع تحصیلی کاردانی، کارشناسی، و کارشناسی ارشد و دکتری عمومی دانشجویان دختر با میزان اهمیت ملاک‌های انتخاب همسر تفاوت معناداری وجود دارد. این اختلاف در خصوص متغیر تحصیلات پدر و تحصیلات مادر معنادار نیست. در این پژوهش، پژوهشگران برای انجام مقایسات چندگانه در بین ۴ سطح مقطع تحصیلی به اجرای آزمون مقایسات تعقیبی (آزمون شفه) اقدام کردند. نتایج این آزمون در **جدول شماره ۴** نشان می‌دهد که دیدگاه دانشجویان دختر مقطع تحصیلی کاردانی به‌طور معناداری متفاوت از دیدگاه دانشجویان دختر در مقاطع تحصیلی کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری حرفه‌ای در خصوص میزان اهمیت نسبت به اولویت‌های انتخاب همسر می‌باشد. در واقع، بین مقطع تحصیلی دختران دانشجو و میزان اهمیت به ملاک‌های انتخاب همسر ارتباط معناداری وجود دارد؛ به نحوی که دانشجویان دکتری که در مقطع تحصیلی کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری حرفه‌ای تحصیل می‌کردند، در خصوص میزان اهمیت به ملاک‌های انتخاب همسر به ترتیب از میانگین بالاتری نسبت به دانشجویان دکتری که در مقطع کاردانی تحصیل می‌کردند، برخوردار بودند. همچنین در مقایسه میزان اهمیت به ملاک‌های انتخاب همسر در میان مقاطع تحصیلی کارشناسی و کارشناسی ارشد و دکتری حرفه‌ای صرفاً ارتباط معنادار بین مقطع کارشناسی با مقطع دکتری وجود دارد؛ این درحالیست که بین مقطع ارشد و مقطع دکتری تفاوت معناداری مشاهده نشد.

ملاک‌های همسرگزینی^۱ بود. این پرسش‌نامه شامل ۲۲ عبارت است که براساس مقیاس لیکرت به صورت نمرات از ۱ تا ۵ برای «بسیار بی‌اهمیت» تا «بسیار مهم» نمره‌گذاری شده بود. در مطالعه غلامعلینی و همکاران روایی سازه‌ای ابزار بررسی شد و نتایج نشان داد که این ابزار ۷۵ درصد واریانس کل را تبیین می‌کند و حاکی از روایی قابل‌قبول پرسش‌نامه است. همچنین در همین مطالعه پایایی این ابزار توسط آلفای کرونباخ برابر با ۰.۸۹ درصد به دست آمد [۲]. دانشجویان دختر مجرد که فرم رضایت آگاهانه را به صورت کتبی تکمیل کرده بودند، به عنوان شرایط ورود به مطالعه و دانشجویان خانم متأهل و کسانی که پرسش‌نامه‌ها را به هر دلیل ناقص پر کرده بودند، به عنوان معیارهای خروج از مطالعه در نظر گرفته شد. داده‌ها پس از جمع‌آوری با نسخه ۲۰ نرم‌افزار آماری SPSS تجزیه و تحلیل شدند. تجزیه و تحلیل‌های لازم با استفاده از آمار توصیفی (شاخص‌های مرکزی و توزیع فراوانی) و از آزمون همبستگی برای بررسی رابطه بین ۲ متغیر کمی و از آزمون فریدمن^۲ برای رتبه‌بندی ملاک‌های انتخاب همسر و همچنین از آزمون تحلیل واریانس یک‌طرفه^۳ برای مقایسه در زیرگروه‌های متغیرهای کیفی ۳ حالت و بیشتر استفاده شد. همچنین در این پژوهش، پژوهشگران برای انجام مقایسات چندگانه در بین ۴ سطح مقطع تحصیلی اقدام به اجرای آزمون مقایسات تعقیبی (آزمون شفه^۴) کردند که در این مطالعه از سطح معناداری ۰/۰۵ برای تحلیل نتایج استفاده شده است.

یافته‌ها

نتایج آمار توصیفی **جدول شماره ۱** نشان می‌دهد که بیشترین تعداد شرکت‌کنندگان در این مطالعه به ترتیب مربوط به دانشجویان دختر رشته‌های پزشکی و دندانپزشکی می‌باشد. همچنین کمترین تعداد شرکت‌کننده مربوط به دانشجویان دختر کارشناسی ارشد آموزش بهداشت می‌باشد. همچنین محدوده سنی شرکت‌کنندگان بین ۱۸-۲۸ سال و ترم تحصیلی آن‌ها بین ۱-۱۵ بوده است.

جدول شماره ۲ نتایج نهایی آزمون فریدمن را در خصوص رتبه‌بندی معیارهای انتخاب همسر از دیدگاه دانشجویان دختر نشان می‌دهد. نتایج **جدول شماره ۲** نشان می‌دهد که تفاوت‌های بین میانگین رتبه‌های متغیرهای مستقل، از نظر آماری معنادار می‌باشد. در سطر پائین **جدول** مقدار آماره آزمون کای دو (X^2)، درجه آزادی و معناداری آماری یا همان را نشان می‌دهد. به عبارت دیگر، چون برابر با ۰/۰۰۱ می‌باشد و کوچک‌تر از سطح معناداری ۰/۰۵ است. نتیجه می‌گیریم که بین سؤالات پرسش‌نامه از نظر اهمیت، تفاوت معنادار وجود دارد و از دیدگاه پاسخ‌گویان، این سوالات از ارزش و اهمیت یکسان برخوردار نیستند. نتایج مندرج

1. Preference Criteria of Spouse selection Inventory (PCSSI)
2. Friedman test
3. One-way ANOVA
4. Scheffe

جدول ۱. تعداد و درصد متغیرهای جمعیت‌شناختی دانشجویان دختر شرکت‌کننده در مطالعه

متغیر	گزینه‌ها	تعداد (درصد)
مقطع تحصیلی دانشجویان	کاردانی	۴(۱/۱)
	کارشناسی	۲۳۲(۶۲/۲)
	کارشناسی ارشد	۵(۱/۳)
	دکتری عمومی	۱۳۲(۳۵/۴)
تحصیلات پدر	بی‌سواد	۱۰(۲/۷)
	ابتدایی	۴۲(۱۱/۳)
	راهنمایی	۴۵(۱۲/۱)
	دیپریستان	۹۷(۲۶/۹۷)
	دانشگاهی	۱۷۵(۴۶/۹)
تحصیلات مادر	بی‌سواد	۱۲(۳/۲)
	ابتدایی	۶۵(۱۷/۴)
	راهنمایی	۵۴(۱۴/۵)
	دیپریستان	۱۱۷(۳۱/۴)
شغل پدر	دانشگاهی	۱۲۱(۳۲/۴)
	بیکار	۳(-/۸)
	کارمند	۱۳۲(۳۵/۴۸)
شغل مادر	آزاد	۱۷۲(۴۶/۱)
	سایر	۵۸(۱۵/۵)
	خانه‌دار	۲۹۶(۷۹/۴)
سابقه جدایی و یا شکست در ازدواج در آشنایان	شاغل	۷۵(۲۰/۱)
	بلی	۱۲۴(۳۳/۲)
رشته تحصیلی دانشجویان	خیر	۲۴۷(۶۶/۲)
	پزشکی	۷۰(۱۸/۸)
	دندانپزشکی	۶۳(۱۶/۹)
	پرستاری	۴۲(۱۱/۳)
	بهداشت عمومی	۳۶(۹/۷)
	بهداشت محیط	۳۶(۹/۷)
	اتاق عمل	۳۱(۸/۳)
	بهداشت حرفه‌ای	۲۹(۷/۸)
	علوم آزمایشگاهی	۲۴(۶/۴)
	هوشبری	۲۲(۵/۹)
	مامایی	۱۸(۴/۸)
	ارشد آموزش بهداشت	۲(۰/۵)
	جمع	۳۷۳(۱۰۰)
سن (سال)	۱۸-۲۸	۲۱/۱۳±۲/۶۴
رتبه تولد	محدوده ۱-۹	۲/۲۲±۱/۵۱
ترم تحصیلی	۱-۱۵	۴/۵۳±۲/۸۳

جدول ۲. اولویت‌بندی معیارهای انتخاب همسر از دیدگاه دانشجویان دختر (n=۳۷۳)

شماره گویه	گویه یا سؤال	میانگین \pm انحراف معیار	میانگین رتبه‌ها	اولویت
۹	برخوردار بودن از سلامت روانی	۸۰/۵۰۶ \pm ۴/۰	۱۵/۰۱	۱
۱۹	برخوردار بودن از حس مسئولیت‌پذیری	۷۴/۲۸۴ \pm ۴/۰	۱۴/۴۲	۲
۱۳	برخوردار بودن از عفت و پاکدامنی	۷۲/۵۴۸ \pm ۴/۰	۱۴/۲۲	۳
۲۰	ابراز عشق و علاقه (صمیمیت)	۶۶/۵۳۷ \pm ۴/۰	۱۳/۶۲	۴
۱۰	برخوردار بودن از توانایی تصمیم‌گیری	۶۴/۵۷۲ \pm ۴/۰	۱۳/۴۷	۵
۲۱	نداشتن رابطه جنسی قبل از ازدواج	۵۵/۸۱۴ \pm ۴/۰	۱۳/۰۶	۶
۲۲	استقلال رأی (عدم وابستگی به خانواده)	۵۹/۶۳۶ \pm ۴/۰	۱۲/۹۴	۷
۱۲	توانایی بیان احساسات، نظرات و خواسته‌ها	۵۸/۵۷۵ \pm ۴/۰	۱۲/۸۱	۸
۱۵	توافق اخلاقی و مذهبی	۵۴/۶۷۴ \pm ۴/۵۱	۱۲/۷۲	۹
۱۴	نداشتن ازدواج قبلی	۴/۵۱۰/۷۳۹	۱۲/۴۲	۱۰
۸	برخوردار بودن از سلامت جسمانی	۵۲/۶۴۶ \pm ۴/۰	۱۲/۴۱	۱۱
۲	شغل همسر مورد نظر	۴۶/۵۹۳ \pm ۴/۰	۱۱/۶۷	۱۲
۱۱	توانایی برقراری ارتباط اجتماعی خوب	۴۶/۶۳۲ \pm ۴/۰	۱۱/۵۴	۱۳
۵	تناسب فرهنگی خانواده‌ها	۳۸/۷۷۹ \pm ۴/۰	۱۱/۳۵	۱۴
۱۷	اصالت خانوادگی	۳۰/۸۰۴ \pm ۴/۰	۱۰/۷۲	۱۵
۷	تحصیلات همسر مورد نظر	۳۰/۶۸۹ \pm ۴/۰	۱۰/۵۲	۱۶
۶	تناسب موقعیت اجتماعی خانواده‌ها	۲۶/۷۸۳ \pm ۴/۰	۱۰/۲۵	۱۷
۱۸	ویژگی‌های شخصیتی (درون‌گرا، برون‌گرا)	۲۳/۷۳۵ \pm ۴/۰	۹/۷۷	۱۸
۱	سن همسر مورد نظر	۴/۰ \pm ۰۳/۶۷۷	۷/۸۴	۱۹
۴	میزان درآمد	۱۲/۶۳۲ \pm ۴/۰	۸/۴۶	۲۰
۳	جذابیت ظاهری	۹۳/۶۰۳ \pm ۳/۰	۶/۹۹	۲۱
۱۶	قومیت یکسان	۷۱/۰۰۴ \pm ۳/۱	۶/۷۹	۲۲

کای اسکوتر = ۱۴۹۴/۰۵۸، F=۲۱ و سطح معناداری ۰/۰۰۱ <

بحث

نتایج به دست آمده از اولویت‌بندی معیارهای انتخاب همسر از دیدگاه دانشجویان دختر نشان داد که برخورداری از سلامت روانی و برخورداری از حس مسئولیت‌پذیری، عفت و پاکدامنی، عشق و علاقه (صمیمیت)، و برخورداری از قدرت تصمیم‌گیری، نداشتن رابطه جنسی قبل از ازدواج، استقلال رأی (عدم وابستگی به خانواده)، توانایی بیان احساسات، نظرات و خواسته‌ها، توافق اخلاقی و مذهبی، نداشتن ازدواج قبلی، به ترتیب دارای میانگینی بیشتر از حد میانه در جدول شماره ۲ می‌باشند و بقیه موارد در اولویت‌های پایین‌تری قرار دارند. در همین خصوص، غلامعلی و همکاران مطالعه مشابهی را انجام دادند که علی‌رغم استفاده از ابزار یکسان نتایج آن مغایر با نتایج پژوهش فعلی می‌باشد. اولین دلیل مغایرت، ارزش‌گذاری

این مطالعه با استفاده از روش‌های آمار توصیفی و آمار استنباطی و با هدف اولویت‌بخشی ملاک‌های همسرگزینی از دیدگاه دانشجویان دختر دانشگاه علوم پزشکی قم انجام شده است و نتایج بسیار خوبی به دست آمد. از دیدگاه دانشجویان دختر سلامت روانی همسر در اولویت اول و برخورداری همسر از قومیت یکسان در اولویت آخر قرار گرفته است. همچنین با افزایش سن دانشجویان دختر، میزان اهمیت آن‌ها نسبت به میزان اولویت‌های انتخاب همسر کاهش پیدا می‌کند.

جدول ۳. همبستگی بین سن و رتبه تولد و ترم تحصیلی با میزان اهمیت نسبت به اولویت‌های انتخاب همسر

متغیر	میزان اهمیت اولویت‌های انتخاب همسر	سن	رتبه تولد	ترم تحصیلی
میزان اهمیت اولویت‌های انتخاب همسر	۱			
سن	$r=0/174$ $p=0/001$	۱		
رتبه تولد	$r=0/008$ $p=0/892$	$r=0/10$ $p=0/061$	۱	
ترم تحصیلی	$r=0/129$ $p=0/016$	$r=0/513$ $p=0/001$	$r=0/065$ $p=0/226$	۱

همگونی میان ۲ همسر از نظر ایمان و اعتقاد دینی و هم‌سطح بودن خانواده‌ها و سطح تحصیلات و سن شوهر دست یافتند [۱۴، ۳]. دربان و همکاران در مطالعه خود دریافتند که معیارهای ویژگی ظاهری نسبت به ویژگی‌های روانی، اقتصادی-اجتماعی و فرهنگی-مذهبی از اهمیت بیشتری برخوردار است [۱۱]. این نتایج تا حدودی مقایسه با نتایج پژوهش حاضر می‌باشد و به نظر می‌رسد که شرایط اجتماعی و فرهنگی حاکم بر جامعه مورد پژوهش علت این اختلاف باشد.

نتایج پژوهش حاضر نشان داد بین سن دانشجویان دختر و میزان اهمیت به معیارهای انتخاب همسر همبستگی غیرمستقیم و معناداری وجود دارد. یافته‌های این پژوهش نشان می‌دهد که با افزایش سن دانشجویان دختر، میزان اهمیت آن‌ها نسبت به اولویت‌های انتخاب همسر کاهش پیدا کرده و به نوعی سطح انتظارات آن‌ها کاهش پیدا می‌کند. دهکردی و همکاران در مطالعه خود دریافتند که بین میزان اهمیت به ملاک‌های مختلف همسرگزینی با سن رابطه منفی و معناداری وجود دارد؛ با افزایش سن، میزان اهمیت دختران به ملاک‌های همسرگزینی کاهش پیدا می‌کند [۱۵]. ولدخانی و همکاران در مطالعه خود دریافتند که بین میزان کیفیت زناشویی زنانی که در نوجوانی ازدواج کرده‌اند با کیفیت زناشویی زنانی که در جوانی ازدواج کرده‌اند، تفاوتی معنادار وجود دارد؛ زنانی که در نوجوانی (۱۲-۲۰ سال) ازدواج کرده‌اند، میانگین کیفیت زندگی زناشویی‌شان در مقایسه با زنانی که در جوانی (۲۰-۴۰ سال) ازدواج کرده‌اند، پایین‌تر می‌باشد. به نظر می‌رسد دخترانی که در جوانی ازدواج می‌کنند از رشد شناختی-عاطفی و ارتباطی بیشتری برخوردارند و براساس معیارهای صحیح‌تری همسر انتخاب می‌کنند [۱۶].

کنعانی و همکاران در مطالعه خود دریافتند که ۹۵ درصد دختران دوست دارند که همسر آینده آن‌ها از خودشان بزرگتر باشد [۱۷]. همچنین هراتیان و همکاران در مطالعه خود دریافتند که تفاوت سنی به‌عنوان یک فاکتور مناسب برای ازدواج دختر و پسر لازم است در نظر گرفته شود [۱۷].

معیارهای ازدواج بر مبنای فراوانی بود. دلیل بعدی انتخاب زوجین در شرف ازدواج به‌عنوان جامعه آماری می‌باشد که متفاوت از جامعه آماری پژوهش حاضر است؛ بنابراین به نظر می‌رسد عدم هم‌خوانی اولویت‌های ملاک‌های انتخاب همسر به همین دلیل باشد [۲].

در این مطالعه، سلامت روان به‌عنوان اولویت اول و جذابیت ظاهری به‌عنوان اولویت ماقبل آخر در معیارهای انتخاب همسر به دست آمد که با نتایج مطالعه ایادی و همکاران که در خصوص اهمیت سلامت روانی همسر آینده شرکت‌کنندگان در مطالعه گزینه «خیلی زیاد» را انتخاب کرده‌اند و همچنین وضعیت ظاهری در اولویت ماقبل آخر قرار گرفته است، مطابقت دارد [۱۲]. موسوی و همکاران و حیدری و همکاران در مطالعه خود دریافتند که برخورداری از حس مسئولیت‌پذیری و ابراز عشق و علاقه و توافق اخلاقی و مذهبی از اولویت بالا و همچنین جذابیت و زیبایی ظاهری از دید دختران از اهمیت پایینی برخوردار می‌باشد. نتایج آن‌ها با مطالعه حاضر هم‌خوانی دارد [۱۱، ۱۳]. هراتیان و همکاران و غلامعلی و همکاران در مطالعه خود دریافتند که اکثریت دختران به‌طور واضح به ایمان مذهبی، خوش اخلاق بودن، عفت و پاکدامنی همسر آینده خود «خیلی زیاد» اهمیت می‌دهند. همچنین در همین مطالعه، از دیدگاه دختران برخورداری از وضع مالی و ظاهر خوب برخلاف انتظار از اهمیت کمتری برخوردار است که با نتایج به‌دست‌آمده از پژوهش حاضر مطابقت دارد [۲، ۱۷].

ایادی و همکاران در پژوهش خود دریافتند که توافق اخلاقی و مذهبی از دیدگاه افراد در شرف ازدواج از میانگین خوبی برخوردار می‌باشد (۵/۳۹±۰/۷۸) که با یافته‌های پژوهش حاضر هم‌خوانی دارد [۱۲]. هراتیان و همکاران در پژوهش خود دریافتند که قدرت مدیریت و توان تصمیم‌گیری و تقید به مستحبات و مکروهات دینی و تقید به واجبات و محرمات دینی همبستگی بالای با معیارهای همسرگزینی دارد که این یافته‌ها با نتایج پژوهش حاضر هم‌خوانی دارد [۱۷]. در راستای تأیید نتایج پژوهش حاضر نیازی و همکاران و منصوری و همکاران در مطالعه خود در خصوص همسرگزینی به

جدول ۴. مقایسه میانگین متغیرهای جمعیت‌شناختی با میزان اهمیت ملاک‌های انتخاب همسر

P	میزان اهمیت ملاک‌های انتخاب همسر		مقطع تحصیلی
	میانگین \pm انحراف معیار		
P=۰/۰۰۱	۸۱/۳۳۳ \pm ۲/۱	کاردانی	
	۴۵/۲۸۲ \pm ۴/۰	کارشناسی	
F=۶/۵۹۱	۳۴/۲۵۷ \pm ۴/۰	کارشناسی ارشد	
	۲۵/۳۳۸ \pm ۴/۰	دکتری عمومی	

نتایج مقایسات چندگانه در بین ۴ مقطع تحصیلی از طریق آزمون شفه

P	مقطع تحصیلی		
	انحراف معیار	تفاوت میانگین	متغیر
۰/۰۰۱	۰/۱۶۷	-۰/۶۳۵*	کارشناسی
۰/۰۲۶	۰/۲۲۲	-۰/۶۲۸*	کاردانی
		-۰/۵۳۳*	دکتری
۰/۰۰۸	۰/۱۶۸	کاردانی	
۰/۰۰۱	۰/۱۶۷	۰/۶۳۵*	کارشناسی
		۰/۰۰۶	ارشد
۱/۰۰۰	۰/۱۵۰	۰/۰۹۳*	دکتری
۰/۰۴۵	۰/۰۳۷	۰/۶۲۸*	کاردانی
۰/۰۲۶	۰/۲۲۲	-۰/۰۰۶	کارشناسی
۱/۰۰۰	۰/۱۵۰	۰/۰۹۰*	دکتری
۰/۹۳۲	۰/۱۵۱	۰/۵۳۳*	کاردانی
۰/۰۰۸	۰/۱۶۸	-۰/۰۹۳*	کارشناسی
۰/۰۴۵	۰/۰۳۷	-۰/۰۹۰*	ارشد
۰/۹۳۲	۰/۱۵۱		

 مجله
 دانشگاه علوم پزشکی قم

* تفاوت میانگین در سطح ۰/۰۵ معنادار است.

بیانگر این موضوع می‌باشد که دختران در انتخاب همسر خود سطح تحصیلات همسر را در اولویت پایین‌تر از میانه قرار داده‌اند. همچنین در تأیید یافته‌های پژوهش حاضر عیسی‌نژاد و همکاران دریافتند که از دیدگاه دختران سطح تحصیلات دارای اولیوی پایین‌تر از خطر میانه است؛ به نحوی که از بین ۲۲ گویه معیارهای انتخاب همسر، سطح تحصیلات اولویت ۱۷ را دارا می‌باشد [۱۸].

یکی دیگر از یافته‌های پژوهش در خصوص میزان اهمیت دختران به ملاک‌های انتخاب همسر، متغیر قومیت یکسان زوجین می‌باشد که در این پژوهش یکسان بودن قومیت در اولویت آخر قرار گرفته است. در تأیید این یافته عیسی‌نژاد و همکاران و دهکردی و همکاران در پژوهش خود در خصوص معیارهای انتخاب همسر دریافتند که اکثر دختران جوان به سلامت روانی همسر، عشق و علاقه و عفت و پاکدامنی «خیلی زیاد» اهمیت می‌دهند، اما برخلاف انتظار به قومیت یکسان و شغل و درآمد و همسر آینده اهمیت «کمی» می‌دهند [۱۵، ۱۸].

همچنین در پژوهش حاضر رابطه معناداری بین رتبه تولد دانشجویان دختر و میزان اهمیت به ملاک‌های مختلف همسرگزینی وجود نداشت. نتایج حاصل از تحقیقات دهکردی و همکاران نیز تأییدکننده این یافته است؛ به طوری که بین میزان اهمیت به معیارهای مختلف همسرگزینی دختران جوان و ترتیب تولد آن‌ها رابطه معناداری وجود ندارد؛ بدین معنا که دخترانی که فرزندان اول یا دوم و یا سوم خانواده می‌باشند با یکدیگر تفاوت معناداری در معیارهای انتخاب همسر ندارند [۱۵].

نتایج این پژوهش نشان داد که بین ترم تحصیلی دانشجویان دختر و میزان اهمیت به معیارهای انتخاب همسر همبستگی غیر مستقیم و معناداری وجود دارد. با افزایش ترم تحصیلی دانشجویان دختر، میزان اهمیت آن‌ها نسبت به میزان اولویت‌های انتخاب همسر کاهش پیدا کرده و به نوعی سطح انتظارات آن‌ها کاهش پیدا می‌کند؛ به عبارت دیگر، دختران در ترم‌های پایین تحصیلات خود اهمیت بیشتری به ملاک‌های انتخاب همسر و نهایتاً ازدواج می‌دهند. همچنین سطح تحصیلات در این مطالعه رتبه ۱۶ را از بین ۲۲ گویه دارد که

جامعه بر تمایل دختران به ازدواج مورد بررسی قرار گیرد.

نتیجه‌گیری

نتایج مطالعه حاضر نشان داد در معیارهای انتخاب همسر از دیدگاه دختران دانشجو برخوردار بودن از سلامت روانی و حس مسئولیت‌پذیری و عفت و پاکدامنی از اولویت بسیار بالا و همچنین میزان درآمد، جذابیت ظاهری و قومیت یکسان در اولویت پایین قرار دارند. بنابراین به‌کارگیری نتایج این مطالعه در برنامه‌ریزی‌های میان‌مدت و بلندمدت می‌تواند به فرایند انتخاب همسر کمک کند. همچنین نتایج این مطالعه قابل‌تعمیم به جامعه آماری می‌باشد. پیشنهاد می‌شود در مطالعات بعدی دیدگاه دانشجویان پسر و دختران به‌طور هم‌زمان در خصوص معیارهای انتخاب همسر سنجیده و نتایج آن با هم مقایسه شود.

ملاحظات اخلاقی

پیروی از اصول اخلاق پژوهش

کلیه مراحل و روند اجرایی این مطالعه، پس از تصویب در معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی قم و تأیید کمیته اخلاق با کد (IR.MUQ.REC.1395.130) اجرا شد.

حامی مالی

این مقاله برگرفته از طرح پژوهشی احمد راهبر، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی قم است که با حمایت معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی قم انجام شد.

مشارکت‌نویسندگان

طرح مطالعه و نظارت بر مطالعه: احمد راهبر و نسرین قاسمی؛ جمع‌آوری داده‌ها: نسرین قاسمی؛ تجزیه و تحلیل داده‌ها: ذبیح‌الله قارلی‌پور و احمد راهبر؛ نگارش: شاهرخ راهبر، علیرضا امیدی اسکویی و احمد راهبر.

تعارض منافع

بنابر اظهار نویسندگان، این مقاله تعارض منافع ندارد.

تشکر و قدردانی

پژوهشگران از معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی قم، مسئولین و پرسنل دانشکده‌های تابعه و همچنین تمامی دانشجویانی که در این مطالعه شرکت داشتند، تشکر و قدردانی می‌کنند.

نتایج تحقیقات حاضر نشان می‌دهد که مقطع تحصیلی دانشجویان دختر با میزان اهمیت دختران به ملاک‌های همسرگزینی دارای رابطه مثبت و معناداری می‌باشد. همچنین نتایج آزمون شفه نشان داد که دیدگاه دانشجویان دختر مقطع تحصیلی کاردانی (با میانگین کمتر) به‌طور معناداری متفاوت از دیدگاه دانشجویان دختر در مقاطع تحصیلی کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری حرفه‌ای (با میانگین بالاتر) در خصوص میزان اهمیت نسبت به اولویت‌های انتخاب همسر می‌باشد. دیدگاه دانشجویان دختر در مقاطع تحصیلی کارشناسی و کارشناسی ارشد و دکتری حرفه‌ای در خصوص میزان اهمیت نسبت به اولویت‌های انتخاب همسر تفاوت معناداری با هم ندارند. در تأیید یافته‌های گفته‌شده، دربان و همکاران در مطالعه خود دریافتند که بین مقطع تحصیلی و معیارهای انتخاب همسر رابطه معنادار وجود دارد؛ بدین‌صورت که دانشجویان مقطع دکتری اصالت خانوادگی، تناسب مالی با خانواده همسر و داشتن شغل با شأن اجتماعی بالا و برای دانشجویان با مقطع کاردانی و کارشناسی شغل مستقل و مقید بودن به پوشش طبق عرف جامعه مهم‌تر بود [۱].

در این پژوهش رابطه بین سطح تحصیلات پدر و مادر با میزان اهمیت به ملاک‌های مختلف همسرگزینی مورد بررسی قرار گرفت که رابطه معنا دارد وجود نداشت. در تأیید این یافته پژوهش منسوری و همکاران و دهکردی و همکاران نشان داد بین میزان اهمیت به ملاک‌های مختلف همسرگزینی دختران جوان و سواد و شغل والدین همسر آن‌ها رابطه معناداری وجود ندارد؛ بدین‌معنا که هر چقدر سواد والدین بیشتر یا کم‌تر باشد میزان اهمیت به ملاک‌های مختلف همسرگزینی در دختران تفاوت معناداری ندارد [۱۴، ۱۵]. یافته‌های مطالعه غلامعلی و همکاران نشان داد که بین تحصیلات زوجین و میزان تحصیلات والدین رابطه معناداری وجود دارد. به نظر می‌رسد علت این مغایرت بالا رفتن حساسیت زوجین در شرف ازدواج بر روی ملاک‌های انتخاب همسر و توجه بیشتر به ویژگی‌های خانواده طرفین از جمله سطح سواد والدین آن‌ها به‌عنوان یک فاکتور تأثیرگذار می‌باشد؛ در حالی که جامعه پژوهش مطالعه حاضر دختران دانشجو بوده که هنوز در شرایط ازدواج قرار نگرفته‌اند [۲].

مهم‌ترین یافته این پژوهش نشان داد که معیارهای ازدواج دانشجویان دختران، مبتنی بر ارزش‌ها و معیارهای اصیل دینی و فرهنگی و اخلاقی و هنجارهای اجتماعی می‌باشد. بنابراین از منظر تأمین بهداشت و سلامت ازدواج، سیاست‌گذاران در حیطه جامعه‌شناسی سلامت و مقوله فرزندآوری هم‌زمان با فراهم ساختن امکانات مالی ازدواج لازم است برای تسهیل و بقای ازدواج‌ها، شرایط و بستری را با رعایت معیارهای فرهنگی، دینی و اجتماعی فراهم کنند. دسترسی آسان به جامعه آماری و نمونه‌گیری و همچنین جذاب بودن موضوع برای دانشجویان دختر از نقاط قوت مطالعه بود و بی‌انگیزه بودن دختران نسبت به کاربردی بودن نتایج به سبب مشکلات مالی در شرایط اقتصادی حاکم بر جامعه از نقاط ضعف این مطالعه بود. همچنین پیشنهاد می‌شود در مطالعات بعدی تأثیر مشکلات اقتصادی

References

- [1] Darban F, Azimi Roudkenar F, Ghaffari F, Azimi Roudkenar S. [Study the criteria of choosing spouse from the perspective of the students in Mashhad University of Medical Sciences (Persian)]. *Caspian J Health Aging*. 2017; 2(1):44-52. [DOI:10.22088/cjhaa.2.1.44]
- [2] Gholamaliee B, Jamoorpour S, Sori A, Soheilzad M, Khazaei S, Noryian F, et al. [Criteria of marriage in married couples referred to Tuyserkan marriage counseling Center in 2015 (Persian)]. *Pajouhan Sci J*. 2016; 14(4):38-47. [DOI:10.21859/psj-140438]
- [3] Niyazi M, Miri S, Farhadian A. [Development of a model for spouse selection criteria in Iran (Persian)]. *Women Fam Cult Educ*. 2019; 14(48):121-44. [Link]
- [4] Yousefi F, Rostami C, Moradi M. [Surveying the relationship between criteria for marriage and marital satisfaction among clients of marriage counseling center in Kamyaran city, 2016-2017 (Persian)]. *Zanko J Med Sci*. 2020; 21(70):32-41. [Link]
- [5] Sepehri S, Hasanzade Tavakoli MR. [An investigation on validity and reliability of the attitudes about romance and mate selection scale (Persian)]. *J Fam Res*. 2012; 7(28):401-19. [Link]
- [6] Bijari H, Sepehri Shamloo Z, Mahram B, Sadeghi MS. [Spouse selection criteria through the perspective of satisfied individuals with marriage during their engagement period: A qualitative study (Persian)]. *J Soc Sci*. 2020; 16(2):76-41. [Link]
- [7] Haratiyan AA, Mousavi MS, Ershad Hoseini H, Janbozorgi A. [Designing and constructing the scale of mate selection criteria: Before and after marriage (SMSMC) (Persian)]. *Cult Psychol*. 2021; 4(2):19-40. [DOI:10.30487/JCP.2020.118692]
- [8] Isanejad O, Hooshmand S. [Factor structure, validity and reliability of mate selection criteria inventory (MSCI) in an Iranian sample (Persian)]. *J Fam Res*. 2019; 14(3):327-44. [Link]
- [9] Nilforoshan P, Navidian A, Abedi A. [Studying the psychometric properties of marital attitude scale (Persian)]. *Iran J Psychiatr Nurs*. 2013; 1(1):35-47. [Link]
- [10] Jebraeili H, Zadeh Mohammadi A, Heidari M. [The role of cultural values of marriage and sex differences in mate selection. *Developmental Psychology (Persian)*]. *J Dev Psychol*. 2013; 9(36):377-87. [Link]
- [11] Mousavi R. [Mate selection; Comparative study of standards in islamic thought with the criteria adopted by the youth of the city of Kerman (Persian)]. *Islam Educ Res*. 2012 ;4(1):141-64. [Link]
- [12] Ayadi N, Fatehizade M, Zare K, Ebrahimi H. Comparing attitudes toward marriage and spouse selection criteria among people on the verge of first marriage and remarriage. *Int J Behav Sci*. 2022; 16(1):17-22. [DOI:10.30491/IJBS.2022.309181.1666]
- [13] Heydari J, Jafari H, Afzali MA, Mohammadpour R, Mahmoudi G. [Assessing unmarried students' marital criteria in Mazandaran University of Medical Sciences in 2006 (Persian)]. *Iran J Nurs Res*. 2009; 3(10,11):55-62. [Link]
- [14] Mansouri H. [Investigation of the factors and sub-factors affecting the choice of spouse using techniques of multidisciplinary decision making (MADM)(Case study: Male and female students of Bandar Abbas) (Persian)]. *Cult J Hormozgan*. 2019; 11(16):91-108. [Link]
- [15] Akbari Dehkordi A. [A comparative study of mate selection criteria of Ahwaz young girls (Persian)]. *J Daneshvar Behav*. 2007; 14(25):75-84. [Link]
- [16] Valadkhani M, Mahmoudpour A, Farahbakhsh K, Salimi Bajestani H. [The effects of partner-selection patterns, marriage age, and age differences between spouses on marital quality of married women in Tehran (Persian)]. *Clin Psychol Stud*. 2017; 7(25):173-90. [DOI:10.22054/jcps.2017.7137]
- [17] Kanani MA, Hamidifar M, Mohammadzadeh H. [Mate selection and its criteria: A study among married men and women in Rasht City (Persian)]. *Biquarterly J Sociol soc Institutions*. 2016; 3(8):229-56. [DOI:10.22080/SSI.2017.1427]
- [18] Isanejad O, Hoshmand S. [Mate selection criteria for short-term and long-term relationships: The role of gender and previous relationships with the opposite sex (Persian)]. *Strateg Res Soc Probl Iran*. 2020; 9(2):31-54. [DOI:10.22108/SR-SPI.2020.118302.1438]